

OHAL'de MERHABA

Dergimizin Şubat sayısı ile yine birlikteyiz. Kadınların gözünden ve kaleminden gündemi takip etmeye devam edeceğiz. Sizlere ulaşmanın mutluluğuyla yeniden merhaba...

Genel Merkez Kadın Sekreterimiz Ebru Yiğit'in siyasal sürece dair değerlendirmeler yaptığı 'Rüzgâr Kadınlardan Yana Esiyor, Kadınlar Hayır diyor...' başlıklı perspektif yazısıyla başlıyoruz. Biz kadınlar en zor zamanlarda mücadele etmekten, savaş çıkırtkanlarına inat barış demekten, erkek egemen şiddet karşısında yaşam hakkımızı savunmaktan ve kazanılmış haklarımızı korumaktan asla vazgeçmedik. Ve haydi kadınlar hep birlikte 8 Mart'tan referanduma kahkahalarımızla ve isyanımızla yeni bir mücadeleyi örgütlemeye...

Türkiye'de kadına yönelik şiddet ve çocuk istismarının boyutları her geçen gün artmakta, çocuklar ve kadınlar cinsel şiddetin giderek daha trajik sonuçları ile karşı karşıya bırakılmaktadır. 2016 yılını geride bırakmışken eğitim alanında yaşananları 'Yılsonu Eğitimde Cinsiyetçilik Raporu' özetimizde bir kez daha sizlere sunuyoruz.

Sendikamız 22. Kuruluş yıl dönümünü kutlarken mücadele dolu tarihimizde 'Kadınların, Eğitim Sen ve KESK'e bağlı sendikaların kuruluş aşamalarından günümüze kadar, tüm mücadele süreçlerinin güçlü öznesi oldukları bilinen bir gerçeklikti.' diyen Eğitim Sen Eski Merkez Kadın Sekreteri Elif Akgül Ateş'in 'Eğitim Emekçisi Kadınların Sendikal Mücadele'ye Yansıyan Rengi' adlı yazısı sayfalarımızda yerini buldu.

İstanbul 7 No'lu Şube Kadın Sekreterimiz Simge Yarım Dağ'ın kaleme aldığı 'Direniş Kokulu Kadınlar' adlı yazısı çocukları istismarcıları ile evlendirmek isteyen yasa tasarısının kadınların mücadelesi ile geri çektilmesini anlatıyor bizlere.

Sosyal Hizmet Uzmanı Gündem Çocuk Aktivisti olan sevgili Emrah Kırımsoy 'Gündem Çocuk Olmadıkça Çocuğa Karşı Şiddet Durmaz!' başlıklı yazısıyla bizlere.

Ayrıca OHAL ve kadınlar bilançosunu sizler için derledik.

KESK Kadın Sekreteri Gülistan Atasoy'un muhalif kamu emekçisi kadınların ihraç edilmesini anlattığı yazısı dergimiz sayfalarında.

İzmir 2 No'lu Şube Üyemiz Ebru Dinçel Metin 29 Ekim Cumartesi akşamı 675 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ihraç edildiğini öğrendi ve bizler için 'Dayanışmanın İnceliği ve Birleştiriciliği' başlıklı bir mektup kaleme aldı.

Türkiye'de mülteci çocukların yaşamına göz atmamızı sağlayan Antep Şube Üyemiz Sema Aslanhan'ın 'Her Çocuk Eşit Doğar' başlıklı yazısı dergimizde.

Adana Şube Kadın Sekreterimiz Şükran Yeşil Kablan 'Aladağ'dan Serin' davranmayacak ve bu katliamın hesabını soracağız dediği ve kaleme aldığı yazısı dergimiz sayfalarında yerini aldı.

Çok dillilik köşemizde sizler için seçtiğimiz Hemşince ve Kürtçe şiirler yer alıyor.

Ve son olarak sizler için seçtiğimiz kadın kütüphanesi ve kadın filmlerini incelemenizi öneririz.

Dayanışmayla...

Rüzgâr Kadınlardan Yana Esiyor, Kadınlar Hayır diyor...

EBRU YİĞİT

Merkez Kadın Sekreteri

2017 yılına dünyada ve Türkiye’de yükselen kadın hareketinin moral ve motivasyonu ile girdik. Her ne kadar yılbaşında IŞİD’in Reina’da yaptığı katliamla bir kez daha korkunun imparatorluğu kurulmak istense de rüzgârın yönünü kadınlar değiştirecek.

Dünya’da Trump’ın cinsiyetçi politikalarına karşı binlerce kadın sokaklara çıktı. ‘Kadınlar Yürüyor’ sloganı ile Londra’dan Paris’e kadar sokağa çıkan binlerce kadın cinsiyetçi politikalara karşı seslerini yükseltti.

2016 yılı 25 Kasım eylemlerini sokakta karşılayan, Cinsel istismar yasa tasarısını OHAL koşullarında geri çektiren ve AKP’ye karşı moral üstünlüğünü ele geçiren kadınlara karşı saldırılar artarak devam ediyor. Erdoğan başkanlığa giderken en önemli güç gördüğü kadınların isyanını durdurmak için cinsiyetçi saldırıları daha fazla yönlendirmeye başladı. Öyle ki, aralık ayında parkta spor yapan, otobüste ‘Makyajını bozarım’ diyerek saldırıya uğrayan ve Watson’da hırsızlık yaptığı gerekçesi ile ince arama işkencesine maruz kalan kadınların yaşadığı şiddet cinsiyetçiliğin ve erkek saldırganlığının geldiği toplumsal boyutu gözler önüne seriyor.

Çocuk istismarı, taciz ve tecavüz her gün gazetelerin 3. sayfa haberlerini doldururken toplumsal çürüme hızla artıyor. 3 günlük bebeğin cinsel istismar sonucu hayatını kaybetmesi, engelli bir kadının 6 erkek tarafından sistematik tecavüze uğraması ve Ankara’da göçmen bir kadına belediye otobüsünde şoförün tecavüz etmesi bir kez daha kadın isyanımızı ve öfkemizi artırdı. Erkek egemen sistem ve sadık temsilcisi hükümetler biz kadınlara taciz, tecavüz ve ölüm dışında bir seçenek sunmuyor. Ancak bizler eşit ve kadın özgürlükçü bir yaşamı kendi ellerimizle kuracağımızı biliyoruz ve geleceğimizi kuracak mücadeleden vazgeçmeyerek daha kararlı adımlarla yürüyoruz.

Kadın örgütlerinin ve Gündem Çocuk başta olmak üzere çocuk istismarına karşı mücadele eden derneklerin kapatılması, birçok kadın özgürlük mücadelesi aktivistinin tutuklanması, on binlerce kadın emekçinin bir gecede KHK ile işten atılması, artan işsizlik ve yoksulluk, tırmandırılan cinsiyetçilik ve kadına yönelik şiddet OHAL sürecinin bize yaşattığı antidemokratik uygulamalar olarak tarihe geçti. Yeni anayasa tartışmalarında Meclis çatısı altında kadına yönelik şiddet uygulanması

ise toplumsal yaşamda şiddetin nerden beslendiğini bir kez daha kanıtladı. Bu antidemokratik sürecin kurumsallaşması olan başkanlık sistemi ile biz kadınları neyin beklediğini tahmin etmek zor değil. Bu nedenle başta eğitim ve bilim emekçisi kadınlar olmak üzere tüm kadınlar;

- Çocuk istismarının son bulması,
- Eğitimde dini cemaat ve tarikatların saltanatının ortadan kaldırılması,
- Toplumsal cinsiyet eşitliğine dayalı bir eğitim sisteminin kurulması,
- Eğitim ve bilim emekçisi kadınların keyfi olarak işinden atılmaması,
- Okulda taciz, tecavüz ve mobbingin son bulması,
- Kız çocuklarının okula devam edebilmesi,
- Erken yaşta evliliklerin önüne geçilmesi,
- Çocuklarımıza eşit, özgür ve barış içinde bir gelecek kurabilmek için 'HAYIR' demelidir.

Biz kadınlar en zor zamanlarda mücadele etmekten, savaşa çığırtkanlarına inat barış demekten, erkek egemen şiddet karşısında yaşam hakkımızı savunmaktan ve kazanılmış haklarımızı korumaktan asla vazgeçmedik. OHAL'in tüm baskı ve saldırılarına rağmen çocukları istismarcıları ile evlendirmek isteyen cinsel istismar

yasa tasarısını mücadele ederek geri çektirdik. Kadın dayanışması ve mücadele ile kazanabileceğimizi biliyoruz. Bu nedenle şimdi bir kez daha kendi gücümüze güvenmeli ve referandum sürecinde 'Hayır'ı örgütlemeliyiz.

Önümüzde kadın özgürlük mücadelesinin en önemli günlerinden biri olan 8 Mart 'Kadınların Uluslararası Birlik ve Mücadele' günü var. Bizler 8 Mart'a OHAL yasakları ve başkanlık oylaması süreci ile gireceğiz. Ancak 25 Kasım'da sokak yasaklarını delip geçen kadınların başkanlık rüyalarını da 8 Mart yasaklarını da çöpe atacağından kuşumuz yok. Haydi kadınlar hep birlikte 8 Mart'tan referanduma kahkahalarımızla ve isyanımızla yeni bir mücadeleyi örgütlemeye...

"Bizler 8 Mart'a OHAL yasakları ve başkanlık oylaması süreci ile gireceğiz. Ancak 25 Kasım'da sokak yasaklarını delip geçen kadınların başkanlık rüyalarını da 8 Mart yasaklarını da çöpe atacağından kuşumuz yok."

2016 Yılsonu EĞİTİMDE CİNSİYETÇİLİK Raporu

HELİN MUTLU

Eğitim Sen Toplumsal Cinsiyet Uzmanı

Türkiye’de kadına yönelik şiddet ve çocuk istismarın boyutları her geçen gün artmakta, çocuklar ve kadınlar cinsel şiddetin giderek daha trajik sonuçları ile karşı karşıya bırakılmaktadır. Pozantı, Ensar Vakfı, İzmir, Gerger olmak üzere ülkede yaşanan çocuk istismarının üzerini örtmeye yönelik açıklamalar, cinsel istismar ve cinsel saldırıların artmasına yol açarken, kadına ve çocuğa yönelik taciz ve tecavüz AKP’nin cinsiyetçi politikalarından bağımsız değildir.

HER YER
SUÇ
MAHALİ

2016 Yılı Çocuk İstismarının Arttığı Bir Yıl Oldu

12 yaşından büyük çocukların kendi yaşlarıyla orantılı cinsel farkındalıkları araçsallaştırılarak tecavüzcüleri aklamak için bir düzenleme yapılmak istenmesi 2016 yılına kara bir leke olarak geçti. Karşı karşıya olduğumuz tehdit, sadece bir ceza düzenlemesi değil, bu ülkedeki milyonlarca kız çocuğuna biçilen, layık görülen karanlık bir gelecektir. AKP'nin kız çocuklarını istismarcıları ile evlendirmek istediği yasa taslağı kadın örgütlerinin eylemleri ile geri çekilse de hükümet çocuk istismarını meşrulaştırmakta kararlı. 2016 yılında Ensar Vakfı'nda 45 erkek çocuğunun cinsel istismara uğramasının ardından, Adıyaman'da 30 öğrencinin cinsel istismara uğraması ile çocuk istismarının geldiği boyut ortaya çıktı. Milli Eğitim Bakanlığı çocuk istismarını önlemek için politikalar geliştirmedeği gibi konuyla ilgili istatistik tutmaya bile gerek duymuyor.

Kız Çocuklarının Okullaşma Oranı

Nüfusun cinsiyete göre dağılımında sayısal eşitlik olmasına karşın, toplumsal cinsiyet eşitsizliği giderek derinleşmektedir. Kız öğrencilerin eğitime erişimde yaşadığı sorunlar toplumsal cinsiyet eşitsizliğini derinleştirirken, bu eşitsizliği önlemesi gereken Milli Eğitim Bakanlığı çocuk istismarını meşrulaştıran, cinsiyet ayrımcılığını derinleştiren, karma eğitimi ortadan kaldıran uygulamalarına ve müfredatta kadını aşağılayan pratiğine bu yıl da hız kesmeden devam etti. Türkiye'de erkek ve kız çocuklarının ilköğretimde okullaşma sayılarına bakıldığında erkeklerden farklı olarak 600,000 kız çocuğunun okula gidemediği görülmektedir. Bu nedenle

Türkiye, UNICEF'in temel eğitimde cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve bu konuya daha fazla duyarlılık gösterilmesini gerekli gördüğü 25 ülke arasında yer almaktadır.

TÜİK verilerine göre,2015'te zorla evlendirilen çocuklardan 31 bin 337'si kız, 1483'ü erkek çocuğuydu. 2015'te 15-17

TÜİK verilerine göre,2015'te zorla evlendirilen çocuklardan 31 bin 337'si kız, 1483'ü erkek çocuğuydu. 2015'te 15-17 yaş arasında doğum yapan çocukların sayısı 17 bin 789. 15 yaş altı doğum yapanların sayısıysa 244. Son 10 yılda 482 bin 908 kız çocuğu zorla evlendirildi. 2010-2015 yılları arasında 16-17 yaşlarında zorla evlendirilen kız çocuklarının sayısı ise 232 bin 313.

yaş arasında doğum yapan çocukların sayısı 17 bin 789. 15 yaş altı doğum yapanların sayısıysa 244. Son 10 yılda 482 bin 908 kız çocuğu zorla evlendirildi. 2010-2015 yılları arasında 16-17 yaşlarında zorla evlendirilen kız çocuklarının sayısı ise 232 bin 313.

Eğitimin Dini Referanslara Göre Belirlenmesi Giderek Artıyor

Geleneksel kadınlık rollerini İslami kurallar ile meşrulaştırmaya çalışan MEB, toplumsal cinsiyet rolleri sürdürülerek, eğitimin en önemli unsuru olan ders kitaplarıyla, aile yaşamını kutsayan ve kadını yok sayan politikalarla kadına yönelik şiddet ve kadın cinayetleri meşrulaştırılıyor.

Okul ve Servis Kazalarında Ölen Çocuklar

Eğitimin dini tarikat ve cemaatlara bırakılmasının ve ticarileştirilmesinin faturasını yine çocuklar ödedi. Aladağ'da denetimsiz bir tarikat yurdunda çıkan yangında 11 kız öğrenci yanarak can verdi. Taşımali eğitim ve okul servisi ile onlarca çocuk okula giderken yaşamdan koparıldı.

Lise Çağındaki Öğrencilerde İntihar Vakaları Arttı

İntihar eden kişiler yaş grubuna göre incelendiğinde, 2015 yılında intihar edenlerin %34,3'ünü 15-29 yaş grubundakiler oluşturdu. İntihar eden kişiler cinsiyete göre incelendiğinde, intihar eden genç kadınlarda en yüksek oran %18 ile 15-19 yaş grubunda bulunurken, genç erkeklerde ise bu oranın en yüksek %12,8 ile 20-24 yaş grubunda olduğu görüldü. Çocuk istismarı ve erken yaşta evliliklerin çocuk intiharlarını artırdığı, verilerle bir kez daha somutlaşmışken, çocuk istismarı ile erken

yaşta evliliği meşrulaştıran yasa tasarısı gündeme geldi.

Çocuk İşçiliği Günden Güne Artıyor

4+4+4 yasası ile zorunlu ilköğretim yaşının 6-13 yaş aralığına çekilmesi çocuk işçiliğin daha da artmasına neden oldu. Ucuz iş gücü sömürsü nedeniyle çocuk işçiler haftalık 54 saat çalışmak zorunda bırakılıyor. Güvencesiz, sağlıksız ve kayıt dışı çalıştırılan çocukların %4'ü yaralanmış ya da sakatlanmış, çocukların üçte birine işyerinde yemek verilmeksizin, yarısından çoğu da 400 TL altında bir ücretle çalıştırılmaktadır.

UNICEF verilerine göre, Türkiye'de yaşayan okul çağındaki 850 bin Suriyeli çocuğun sadece 325 bini okula kayıtlı. Okula gitmeyen mülteci çocukların her biri çocuk işçiliği döngüsünün potansiyel bir parçası konumundadır. İş Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi'nin verilerine göre, 2013'te 59, 2014'te 54, 2015 yılında ise 63 olmak üzere son üç yılda en az 176 çocuğun iş cinayetlerinde hayatını kaybetmiştir.

Türkiye'de Mülteci Çocuklar

İnsan Hakları İzleme Örgütü'nün (HRW) "Geleceğimi Hayal Etmeye Çalıştığımda Hiçbir Şey Göremiyorum: Türkiye'deki Suriyeli Mülteci Çocukların Eğitime Erişiminin Önündeki Engeller" başlıklı raporu, Türkiye'de yaşayan 400 binden fazla Suriyeli mülteci çocuğun okula gitmediğini gösteriyor. Çok sayıda Suriyeli çocuk dil engeli ve Türkçe konuşmayanlar için Türkçe dil desteğinin olmaması yüzünden devlet okullarına gidemiyor. Birçok mülteci çocuk ise okulda ayrımcılığa uğradığı ve toplumsal uyum sorunları yaşadıkları için ya okulu

bırakıyor bu yüzden kayıt yaptırmak istemiyor.

Savaşta Ölen Çocuklar

Dünya genelindeki silahlı çatışmalar da çocukların okula gitmeleri önünde engel teşkil ediyor. Dünya genelinde ilkokul çağında okula gitmeyen kız ve erkek çocuklarının %35'i kriz bölgelerinde yaşıyor. Ortaokul çağında olup okula gidemeyenlerin % 25'i ve lise çağında okula gitmeyen gençlerin ise % 18'i çatışmaların sürdüğü ülkelerde yaşıyor.(UNICEF) İnsan Hakları Derneği'nin raporuna göre 2015 yılında Türkiye'de silahlı çatışmalarda, iş cinayetlerinde, cezaevlerinde ya da savaştan kaçarken ölen mültecilerle birlikte 617 çocuk yaşamını yitirdi.

Açığa Alınan ve İhraç Edilen Öğretmenler

Demokrasi, emek ve özgürlük mücadelesinde boyun eğdiremediği kadınları kamudan tasfiye ederek eve hapsedmeye çalışan AKP, kamu emekçisi kadınlara dönük saldırılarını OHAL'in hukuksuzluğunu fırsata çevirerek artırdı. Anayasal tüm kurumlar ve hakların fiilen ortadan kaldırıldığı, halk iradesine darbe yapıldığı, KHK'larla her gün yeni bir hukuksuzluğun dayatıldığı ve emeğe dönük saldırıların arttığı bu süreçte, 13 Ekim 2016, 15 Temmuz 2016 tarihinde açığa alınan kadın üye sayısı dahil; 672-675-677-686 sayılı KHK'lar ile ihraç edilen toplam kadın sayısı 498'dir. Ayrıca siyasi hesaplarla tutuklanmış 19 üyemizden 2'si kadındır.

Eğitim Emekçisi Kadınların Sendikal Mücadele'ye Yansıyan Rengi

ELİF AKGÜL ATEŞ

Eğitim Sen Eski Merkez Kadın Sekreteri

1 2 Eylül darbesi üzerinden on yıl geçmesinerağmen, ülkeyi sarmalayan karanlık bütün koyuluğuyla hüküm sürüyordu. Darbeci zihniyetin yarattığı korku ve sindirme dalgası, toplum üzerinde derin bir tahribat yaratmıştı. Toplumsal muhalefet sindirilmiş, ülke adeta ölüm sessizliğine gömülmüştü. Tam da umutsuzluğun hâkim olduğu böyle bir süreçte, tünelin bir ucunda karanlığı yırtan bir ışık belirdi emek alanından doğru. Eşitlik, özgürlük ve demokrasi yelpazesinde, farklı renklerin seremonisinden oluşan ve ülkenin dört bir yanına dalga dalga yayılan bir ışık topu...

Eğitim emekçileri, tarihsel mücadele geleneklerini yeniden yaşama geçirmenin çıkışını yapıyordu. TÖS'ün, TÖB-DER'in mücadele çizgisini şiar edinerek, sistemin bütün baskıcı yönelimlerine karşı yılmadan direniyor, örgütleniyor, fiili meşru mücadelelerini yükseltiyorlardı. Sendika üyelerinin ve kadroların, güçlü bir donanım, direngen ve kararlı pratiğe sahip olmaları, sistemin tüm anti demokratik yönelimlerini boşa çıkarıyordu. Kapatılan sendikaların mühürlerini söküyor, ekonomik, demokratik, sosyal hak ve özgürlükleri için, grev ve toplu

sözleşmeli sendikal haklar için fiili meşru mücadele çizgisinde, yüz binleri aşan büyük merkezi mitingler düzenleniyor, iş bırakma eylemleri gerçekleşiyordu. Emek alanından doğru yükselen bu mücadele dalgası, toplumsal alanda büyük etkiler yaratıyordu. Bu dönem, seksen öncesi toplumsal mücadelede etkin rol almış eğitim emekçisi kadınlar, sendikal mücadelede de aktif yerlerini aldılar. Kadınların büyük çoğunluğu politik ve entelektüel bilinci olan aktivistlerdi. Sayıları azda olsa, ön saflarda direngen bir mücadele pratiği sergiliyorlardı. Ancak bu süreçte toplumsal cinsiyet eşitsizliğine yönelik duyarlılık yeni yeni şekilleniyordu. Dolayısıyla kadınları bu mücadele pratiği, cinsiyet eşitliği bilincinden ziyade bireysel kalıyordu. Dünya kadın hareketinin yükselen mücadelesi, ülkemizde de yansıma bulmaya başlamıştı. Kadınların, sendikal mücadelenin hemen tüm alanlarında aktif yer almalarına rağmen, karar ve yönetim mekanizmalarında temsilleri, aynı oranda gerçekleşmiyordu. Bu durum sorgulanmaya başlanmıştı. Eğitim emekçileri; Eğitim Sen, Eğitim İş ve daha sonra 1995'te Eğitim Sen'i kurarak taçlandırdıkları mücadele süreçlerinde, toplumsal cinsiyet

eşitsizliğine karşı mücadele yürütmeyi, sınıf mücadelesinin ayrılmaz parçası görerek, bu yönlü politikalar geliştiriyordu.

2000’li yıllarda ‘Kamu Sendikaları Yasasının’ çıkmasıyla birlikte yeni bir mücadele süreci başlamıştı. Örgütlenme önündeki engeller yasal olarak kalkmıştı. KESK’e bağlı sendikalar, bu dönem seferberlik ruhuyla kapsamlı örgütlenme çalışmaları başlatmıştı. Eğitim Sen’de 80 bin olan üye sayısı, bir yıl içinde 180 binlere ulaşmıştı. Kuşkusuz üye sayısında yaşanan artış, kadın üye oranında da yansımaları bulmuştu. Ancak yeni üye profilini, sendikal kültür doğrultusunda dönüştürme ve sendikayla bütünleştirmede ciddi sıkıntılar yaşıyordu. Bununla birlikte örgütün

yarısını oluşturan kadınları sendikayla bütünleştirmek, mücadeleye aktif katılımını sağlamak, daha özgün politika ve mücadele programı gerektiriyordu.

Ancak bu süreçte, Eğitim Sen’in ve tabi ki KESK’in nicel anlamda yaşadığı sıçrayış ve toplumsal mücadeledeki direngen duruşu, sistemin gözünden kaçmıyordu. Ülkede yaşanan çatışmalı süreç, anti demokratik yönelimlerin artması, istifaları körükleyen şoven dalganın yükselmesi sendikaların kan kaybetmesine neden olmaya başladı. KESK üyelerine yönelik anadilde eğitim hakkı, savaş ve şiddete karşı mücadeleden kaynaklı baskı sürgün, meslekten men gibi cezalar yağdırılıyor, bu kesimi ‘bölücü unsurlar’ olarak gösterip, emekçiler üzerinde

algı yaratarak, üyelikleri engellenmeye çalışılıyordu. Öte yandan hükümet, kamuda istihdam yapısını ve çalışma yaşamını alt üst eden düzenlemeleri hızlı bir şekilde yasallaştırmaya çalışıyordu. Kamu emekçilerinin en temel ekonomik, sosyal ve sendikal hakları tırpanlanıyordu.

Böylesi bir süreçte yaşanan tüm kuşatılmalara karşı, yeni mücadele stratejilerinin geliştirilmesi kaçınılmazdı. KESK ve Eğitim Sen öncülüğünde, emek alanında doğrudan güçlü, direngen bir mücadele yükseliyordu. Ülkenin dört bir yanında iş bırakma, genel grev, yürüyüşler, merkezi kitlesel büyük eylemler gerçekleştiriliyordu. Neo Liberal politikaların kamu emekçileri üzerinde yaratacağı sömürüye karşı, keskin bir mücadele sürdürülüyordu.

Elbette ki bu mücadelenin kazanımlarla sonuçlanabilmesi, ancak kitlelerin bilinçlendirilmesi ve güçlü örgütlenmeyle mümkün olabilirdi. Kuşkusuz örgütlenmenin

önemli bir diğer ayağında, üye potansiyelinin yarısını oluşturan kadınları, sendikal mücadeleyle bütünleştirmeye yönelik daha özgün politikaların geliştirilmesi oluşturunuyordu.

Kadınların, Eğitim Sen ve KESK'e bağlı sendikaların kuruluş aşamalarından günümüze kadar, tüm mücadele süreçlerinin güçlü öznesi oldukları bilinen bir gerçeklikti. Ancak mücadele tarihimize bakıldığında, bedel ödemiş sayısız kadından çok azının ismi biliniyordu. Kuşkusuz bu durum kadınların mücadele içindeki varlığını da silikleştiriyordu. Bir yandan onların sendikayla bütünleşmelerini engellerken, öte yandan da sendikaların gücünü zayıflatıyordu. Kadınların sendikada aktif yer alması, sendikanın kadın örgütlülük gücünü, nitel ve nicel büyümesini sağlayacağı bir gerçeklikti.

Kuruluşundan beri toplumsal cinsiyet eşitliğine yönelik kurul ve kurultaylarında

pozitif eylem ve destek politikaları geliştiren Eğitim Sen; 2000'li yıllarda oluşturduğu Kadın Sekreterliği ile devrimsel bir çıkış gerçekleştiriyordu. (KESK Merkez Kadın Sekreterliği kuruluşuyla birlikte oluşturulmuştu, 1995) Bu adım kadınların karar alma süreçlerinde, sendikal politikaların belirlenmesinde, kendi irade ve düşüncelerini yansıtabilmelerinde önemli bir zemin oluşturunuyordu. Cinsiyet eşitsizliğine karşı emek alanından doğru yükselen bu mücadele çizgisi ülkemizde bir ilkti.

Eğitim emekçisi kadınların mücadele alanı çok kapsamlıydı. Aslında omuzlarında çifte sorumluluk vardı. Sendikanın hem genel, hem de kadın politikalarının benimsenmesi ve pratikte yaşama geçirilmesi yönünde

bir mücadele çizgisinin belirlenmesi gerekiyordu. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğine yönelik mücadelede belirledikleri rota; bilinçlenme, örgütlenme ve eylemsellik üzerine oturtuldu. Bu mücadele iki boyutlu yükseliyordu. Birinci boyut sendika yapısı ve politikaları, ikinci boyut ise sistemin genel ve kadın politikalarına yönelikti. Kadınlar cinsiyet eşitliği mücadelesini, sınıf mücadelesinin temel bileşeni olarak görüyorlardı. " Cinsel, sınıfsal, ulusal sömürüye son" şiarıyla yürüttükleri eşitlik, özgürlük, demokrasi mücadelesi, sınıf sömürüne, militarizme, doğayı, toplumu tahrip eden savaşlara karşı verilen mücadelelerin geniş bir yelpazesinden oluşuyordu.

Cinsiyet eşitliğine yönelik yükselen mücadele, aynı zamanda kadınların dayanışma içinde, cins bilinciyle hareket etmelerinin zeminini doğurmuştu. Ülkenin dört bir yanında, hemen tüm şubelerde aktivist eğitim emekçisi kadınlar güçlü bir potansiyel oluşturuyordu. Bilinçli, duyarlı, direngen bir kadın kadrosu vardı. Özellikle akademisyen üyelerin bu mücadelenin örülmesinde çok büyük emekleri oluyordu. Kadınlar sendikal faaliyetler, eylem etkinlikler ve toplantılarda, karar süreçlerinde kendi bakış açılarıyla etkin yer alarak, erkek egemen tarzı daha güçlü sorguluyordu.

Eğitim emekçisi kadınlar öncelikli olarak evde, işyerinde ve toplumda yaşanan

cinsiyet ayrımcılığı açığa çıkarıp, çözüm geliştirmeye yönelik mücadele programları geliştirdi. Önlerinde yeni yasal değişikliklerin çalışma yaşamı ve kadın emeği üzerindeki olumsuz yansımalarına karşı bir mücadelenin örülmesi duruyordu. Neoliberal küreselleşmenin, militarizmin, savaşın, şiddetin, yoksulluğun ve göçün kadınların hayatı, çalışma koşulları ve ekonomik bağımsızlıkları üzerindeki etkilerine yönelik ulusal ve uluslararası kadın örgütleriyle ortak mücadelenin temellerini attılar. KESK'in sekretaryasını üslendiği Dünya Kadın Yürüyüşü (DKY), uluslararası sendikalarla koordinasyonun geliştirilmesi bu sürecin en önemli adımlarından oldu. Yine kadın haklarına yönelik yasal değişim dönemlerine kadın hareketleriyle ortak

hareket ederek önemli kazanımlara imza attılar. (TCK, Medeni yasa değişiklikleri gibi) Öte yandan eğitim emekçisi kadınların, bilinçlenme, aydınlanma, örgütlenmelerine yönelik geliştirilen faaliyetler, ülkenin dört bir yanına dalga dalga yayılıyordu. Gerçekleştirilen eğitimlerde, kadınların sendikal ve politik bilinçlerinin gelişimi, kadınları sendikayla bütünleştirerek, sendikal mücadeleye aktif katılımlarının sağlanması, cinsiyetçiliğe karşı mücadele yöntemlerinin geliştirilmesi hedefleniyordu. Kurultaylar, sempozyumlar, uzun erimli, kapsamlı kampanyalar; merkezi, bölgesel düzeyde kitlesel eylem ve etkinlikler organize ediliyordu. Tüm bu faaliyetler, emek alanı ve toplumsal alanda önemli bir etki yaratıyordu.

Yasal alanda yaşanan değişimlere karşı verilen mücadelede önemli kazanımlar elde ettiler. Mesela pantolon, annelik hakları vb. kampanyaların kazanımla sonuçlanması, örgütte kadın mücadelesine yönelik cinsiyetçi bakışın kırılması ve kadınların kendi öz güçlerine güveninin oluşmasında, sendikayla bütünleşmelerinde önemli bir etken oldu. Bununla birlikte kendi aralarında dayanışma ağları geliştirerek mücadelelerini daha güçlü bir şekilde yükseltmelerini sağladı. Bu kazanımlar aynı zamanda sendikanın genel örgütlülüğüne de büyük bir güç kattı.

Eğitim emekçisi kadınların emek alanından doğru yükselttikleri eşitlik, özgürlük, demokrasi mücadelelerinin en önemli yansıması, 2014 yılında yapılan Eğitim Sen'in tüzük kurultayında yaşam buldu. Eğitim Sen II. Kadın Kurultayında kararlaştırılan

pozitif ayrımcılık politikaları benimsenmiş ve tüzüksel güvenceye kavuşturulmuştu. Bu durum kadınların karar süreçlerinde temsiliyetini istenilen düzeyde henüz sağlamamış olsa bile, pratikte örgüt içinde var olan cinsiyetçi zihniyetin kırılmasında önemli bir mesafe katledilmesini ve büyük moral yaratılmasını sağladı. Bununla birlikte Eğitim Sen'in nicel ve nitel anlamda büyük güç kazanmasının önemli bir adımı oldu.

Bu gün gelinen aşamada, on binlerle ifade edilen emekçi potansiyelin hukuksuz bir şekilde tasfiye edilmesi, emek mücadelesine vurulan en büyük darbe olarak değerlendirilebilir. Aslında bu durum, yaşanan mağduriyetler bir yana, ülkemizde toplumsal muhalefetin en dinamik gücünün yok edilmeye çalışılması anlamına geliyor. Bu yönelimin emekçilerin yaşam alanlarını silindir gibi ezdiği sanılsa da, eğitim emekçilerinin, 12 Eylül'ün karanlık girdabından kıvılcımlanarak yükselen mücadele ruhlarını asla yok edemeyecektir. Eğitim Sen ve KESK geçmişle kıyaslanamayacak yeni bir mücadele gerçekliğiyle karşı karşıya. Bu anlamda yeni dönem politikalarını belirlerken, potansiyel üyelerinin yarısını oluşturan kadınların kuruluşundan günümüze değin mücadele pratiklerini önemseyen bir bakışla, cinsiyet eşitliği politikalarını daha güçlü hale getirmek durumundadır. Önümüzdeki Genel Kurul süreçleri bunun için önemli bir zemini oluşturmaktadır.

Direnış Kokulu KADINLAR

SİMGE YARIM DAĞ

İstanbul 7 No'lu Şube Kadın Sekreteri

Geçmişten bugüne büyütölüp beslenen erkek egemen sistem her koşulda kadınları hedef alan söylem ve politikaları ile kadınları yok sayan, sömüren, köleleştiren zihniyetini ısrarla yaygınlaştırmaya çalışıyor. Kadınların bedenini hedef alan söylemlerin ardı arası kesilmezken taciz, tecavüz, şiddet her gün katlanarak artıyor. AKP hükümetinin eril ve cinsiyetçi politikalarının bir başka hedefi ise çocuklar. Çocuk istismarı Türkiye’de yaygın ve sistematik bir şekilde işleniyor. İstatistikler büyük büyük rakamlar çıkarıyor karşımıza. Bu rakamlar buzdağının sadece görünen yüzü. Durumun çok daha ciddi boyutlarda olduğunu biliyoruz. Hükümetin cinsiyetçi politikalarının Diyanet, vakıflar, medya vb. tarafından desteklenmesi açıkça istismarın önünü açarak yaygınlaştırıyor. Verilen mahkeme kararları da cinsiyetçi politikalarla çanak tutuyor. Dizayn edilmeye çalışılan toplum yapısı tam da buraya denk düşüyor. Erkeklik ve iktidar eşitliği kendini bu politikalar ile daha fazla büyütürken kadın varlığını alaşağı etmeye çalışıyor.

Bir gece yarısı AKP milletvekillerinin teklifi ile kanun taslağına giren ve çocuk istismarı suçunda failin istismara maruz kalan çocukla evlenmesi üzerine cezanın ortadan

kaldırılmasını öngören yasa tasarısı bu aklın tezahürüdür. Çocuğun tecavüzcüsü ile evlendirilmesi, tecavüzün meşrulaştırılması, tecavüzcülerin aklanması anlamına gelen bu yasa tasarısı erkek egemen devletin kadını ve çocuğu köleleştiren zihniyetinin, çürüyen ahlak anlayışının çok net dışavurumudur. Biz kadınlar bu erkek egemen zihniyeti çok yakından tanıyoruz. İstismarcıları koruyanları, çocuğun rızası vardı diyenleri, tecavüzü hak görenleri, yaşamımızı yok sayanları çok iyi biliyoruz.

5000 yıllık erkek egemen devlet sistemine karşı direnen kadınlar, çocuk ve kadın hakları açısından asla kabul edilemeyecek bu önergeye karşı ülkenin dört bir yanında sokaklara çıktı. Son zamanların en güçlü eylemleri örgütlendi. Gözaltı ve tutuklamalar ile hak aramanın yasaklanmaya çalışıldığı, işimizin, geleceğimizin, yaşamlarımızın elimizden alındığı şu süreçte, her gün her yerde kadınlar korkmadan yılmadan direndi. Darbe fırsatçılığı ve OHAL bahanesiyle sokaklar ve alanlar kadınlara kapatılarak, sesimizi ve itirazımızı duyurmamızın engellenmek istenmesine, gözaltı ve müdahalelere rağmen yasa tasarısı geri çekilene kadar sokakları terk etmeyen kadınlar kararlı direnişleri ile yasa tasarısını

geri çekti. OHAL bahane edilerek arttırılan eylem yasaklarını kıran, sokaklarda ve her alanda sesini yükselten kadınlar bir kez daha direnişin simgesi oldu.

Bu direniş eril, cinsiyetçi zihniyete ve politikalarına vurulmuş ağır bir darbedir. Son zamanlarda artan baskıcı politika ve uygulamalarla sindirilmeye çalışılan, umutsuzluğa sürüklenmek istenen herkese umut ve mücadele mesajıdır. Direne direne kazanacağız sloganının somutlaşmış resmidir. Kadınların mücadele ruhunun direniş gücü ile birleşmiş kazanımıdır. Kadın dayanışmasının ve kolektif kadın iradesinin ürünüdür. Bizi yok sayan, eteğimize, kahkahamıza, varlığımıza tahammül edemeyen erkek egemen anlayışa karşı söylediğimiz en keskin sözlerden biridir. Tüm kadınların kolektif bir biçimde tepki gösterdiği bu direniş bir kez daha göstermiştir ki örgütlü kadın direnişinin yıkamayacağı erkek faşizmi yoktur. Dünyanın neresinde olursak olalım kadın

**Çocuğun tecavüzcüsü ile
evlendirilmesi, tecavüzün
meşrulaştırılması,
tecavüzcülerin aklanması
anlamına gelen bu yasa
tasarısı erkek egemen
devletin kadını ve çocuğu
köleleştiren zihniyetinin,
çürüyen ahlak anlayışının
çok net dışavurumudur.**

özgürlük mücadelesi kadın dayanışması ile erkek egemenliğini geri püskürtecektir.

Kadınların direnişi anaerkil komünal toplum hafızasının yeni bir tarihsel çağa aktarılmasının direnişi olarak görülmelidir. Kadınların tarihlerinden aldığı bu güç ise iktidarını kaybetmek istemeyen erki her zaman daha fazla saldırganlaştırmıştır. Tam da bu yüzden kadınların örgütlü gücünden korkan erkek egemen devlet, darbe ve OHAL fırsatçılığı ile kadın örgütlülüğünü ve kazanımlarını yok etmek, sendikacıları, yazarları, akademisyenleri, gazetecileri, siyasetçileri hukuksuz bir biçimde

tutuklayarak kadın özgürlük mücadelesine gözdağı vermek istiyor. AKP, kadınların yaşam alanlarını, kimliklerini, emeklerini ellerinden alarak, sokakları kadınlar için tehlikeli kılarak gerici barbar zihniyeti ile kadın direnişinin önüne geçmek kadını edilgen hale getirmek için elinden geleni ardına koymuyor.

Güçlenen erkek iktidar anlayışına karşı daha fazla mücadeleye ve yan yana durmaya ihtiyacımız olduğu aşikâr. Her alanda kadın kazanımlarını kadın bedenini hedef alan hükümete, çocukların yaşam hakkına sahip çıkması gerekirken çocukları katleden,

çocuk yaşta evlilikleri meşrulaştıran zihniyete karşı her alanda sözümüzü daha güçlü söylemeliyiz. Katliamlar, baskılar, tutuklamalar ile yaşamımızın ablukaya alındığı şu zamanda direnişi

büyütmek var olan kadın mücadele ruhunu sokaklara taşımak gerekiyor. Çünkü en güçlü kazanımlar kadınların mücadelesi ile gerçekleşiyor. Mücadelenin en ön saflarında kadınlar yer alıyor.

Çünkü biz,

**Gezi'de tomaların
önünde dimdik
duran kadınlarız,**

**Cerattepe 'de
doğasına sahip
çıkan kadınlarız,**

**Yırca'da devlet şiddetine karşı emeğine sahip çıkan
kadınlarız,**

**Sur'da, Cizre'de, Nusaybin'de, Gever'de kimliği, yaşamı için
direnen, barış çılgınlığını yükselten kadınlarız,**

**Rojava'da kadın devrimini yaratan kadınlarız,
500 haftadır adalet aramaktan asla vazgeçmeyen
Cumartesi Anneleriyiz.**

Tarihsel geçmişimizden aldığı güçle mücadele ruhuyla direnişi giyinen biz kadınlar, yaşamın her alanında güçlenen erkek iktidar anlayışına karşı kadın dünyasını, kadın geleceğini, çocukların ve tüm insanların özgür dünyasını ve geleceğini

ilmek ilmek öreceğiz. Kadın renklerine boyayacağız dört bir yanı... Biliyoruz ki dünyaya barış, adalet, demokrasi kadınların ortak mücadelesi, dayanışma ve direnişiyle gelecek.

Gündem Çocuk Olmadıkça Çocuğa Karşı Şiddet Durmaz!¹

EMRAH KIRIMSOY

Sosyal Hizmet Uzmanı / Gündem Çocuk Aktivisti

Çocukların fiziksel, duygusal ve/veya cinsel olarak sömürülmesi anlamına gelen çocuk istismarı² kavramsallaştırması; çocuğu nesneleştiren, çocukla hiyerarşik ilişkiyi ve çocuk üzerinde tahakküm kurmayı mümkün kılan yaklaşımın, şiddete dönüşmesidir. Öyle ki tarihsel süreç, ideolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel bağlamlar; çocuğu hak temelli bir birey olarak görmekten uzaklaşıp çocuk üzerinde kimin, neden, nasıl, nerede ve ne zaman karar sahibi olduğunu belirliyor. Yetişkinlerin “reşit olmayan” çocuk üzerinde “kendilerine atfettikleri” karar

verme gücü ve erkini kötüye kullanmaları yani yetişkinlerin tahakkümü; çocuğu nesneleştiren ve mülkiyeti altında gören yaklaşımdan besleniyor. Buna da çoğunluk, cinsiyetçilik, muhafazakârlık, güvenlik, dayatma, tek tipleştirme, hegemonya kurma kaygıları ve tabi ki ezberler zemin hazırlıyor. Dolayısıyla çocuğun sömürülmesi ve çocuğa karşı şiddet arasında doğrudan bir ilişki bulunuyor.

“Fiziksel gücün ve erkin, tehdit mahiyetinde veya fiili olarak, yaralanma, ölüm, psikolojik zarar, gelişme bozukluğu

veya yoksunluğu gibi sonuçlara yol açan veya böyle sonuçlar vermesi muhtemel biçimlerde kasıtlı kullanımı”³ olarak tanımlanan şiddet, Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına dair Sözleşmede özel işaret edilen sorunsallardan biridir. Madde 19 doğrudan çocuğa yönelik şiddet ve şiddetin önlenmesi için *yasal, idari, toplumsal, eğitsel bütün önlemlerin alınması gerektiğine dikkat çekerken*, madde 37 işkenceyi veya zalim, insanlık dışı ve küçük düşürücü diğer davranışları ve cezaları yasaklıyor. Madde 39 ise her tür şiddet mağduru çocuğun rehabilitasyonu için çağrıda bulunuyor.

Türkiye’nin Çocuk Haklarına dair Sözleşme (ÇHS) ile tanışmasının ardından 27 yıl geçti.⁴ ÇHS’ye taraf olarak da çocukların haklarını sağlama, koruma ve geliştirme yükümlülüğüne girdi. Oysa özellikle cinsel istismar açısından çocukları hedef alan ve sömüren eylemlere dair vakalar can yakıcılığı ile yine, yeniden gündeme oturmaya devam ediyor.

Bu yazı kaleme alınırken “.. 38 günlük bebeğe cinsel saldırı” başlıklı haber yayımlandı.⁵

“38 günlük bir bebeğe fiziksel şiddet uygulandığı ve tecavüz edildiği ortaya çıktı. Van’da hastaneye kalbi durmuş olarak getirilen ve kimliği olmadığı için ‘bebek’ diye kayıtlara geçen minik bebekte darp, kırık ve cinsel istismar tespit edildi. Bebek bir gün içinde yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybetti.”

İki ay önce “Cinsel istismar mağduru dokuz yaşındaki çocuk, kalp krizinden yaşamını yitirdi” başlıklı haber gündeme oturdu.⁶

“Türkiye’nin Çocuk Haklarına dair Sözleşme (ÇHS) ile tanışmasının ardından 27 yıl geçti. ÇHS’ye taraf olarak da çocukların haklarını sağlama, koruma ve geliştirme yükümlülüğüne girdi. Oysa özellikle cinsel istismar açısından çocukları hedef alan ve sömüren eylemlere dair vakalar can yakıcılığı ile yine, yeniden gündeme oturmaya devam ediyor.”

“İzmir’de arkadaşının dedesi tarafından birden fazla kez cinsel istismara maruz bırakılan dokuz yaşındaki çocuk, olayın yargıya taşınmasından sonra mahkemede fail ile karşılaşma korkusu ile yaşadığı stres nedeniyle, duruşmadan iki gün önce kalp krizi geçirerek yaşamını yitirdi.”

Karaman’da ve sonrasında ne olmuştu?’

“45 çocuğun Karaman’da bakım hizmeti veren kurumlarda akıl almaz bir biçimde cinsel şiddet gördüğünü medya aracılığıyla öğrendik. Karaman Cumhuriyet Başsavcılığı, tecavüz vakalarından 8’inin Karaman İmam Hatip Okulu, İmam Hatip Lisesi ve Anadolu İmam Hatip Lisesi

Hepimizin önünde duran gerçek ise bu vakaların ne ilk ne de son olduğu!

Mezunları ve Mensupları Derneği'ne bağlı (KAİMDER), 2 tanesinin Ensar Vakfı'na bağlı evlerde gerçekleştiği yönünde iddianame hazırladı. Bu süreçte başta dönemin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı olmak üzere üst düzey pek çok yetkili ve aktör; Ensar Vakfı'nda çocuklara yönelik gerçekleşen cinsel istismar olayı ile ilgili olarak "...bir kere rastlanması, kurumları karalamak için gerekçe olamaz" şeklinde açıklamalar yaptı. Birçok platformda vaka ile ilgili tartışmalar sürerken ilk duruşma 20 Nisan'da Karaman Ağır Ceza Mahkemesi'nde görüldü. Sabah

başlayan duruşma, akşamüzeri "sadece" faile 508 yıl hapis cezası verildiğine dair kararın açıklanması ile sonlandı."

Hepimizin önünde duran gerçek ise bu vakaların ne ilk ne de son olduğu! Bu vakaların ortaya çıkış mekânlarına, faillerine, vakaların oluş şekillerine, sürelerine, duyulma biçimlerine dair birçok aktör, birçok alanda konuştu, konuşuyor... Bazı davalar açılıyor, cezalar veriliyor. Bunların çocuklara yönelik cinsel istismarı durdurması mümkün mü?

Cevap çok net: HAYIR! Gündem Çocuk Olmadıkça Çocuğa Karşı Şiddet Durmayacak

Öncelikle çocukları nesneleştiren ve mülkiyeti altında gören yaklaşımın terk edilerek çocukları hak sahibi birer kişi olarak

gören çocuğun insan haklarına dayalı bir yaklaşım benimsenmesi şart! Aksi takdirde çocukların cinsel şiddet başta olmak üzere şiddetin ve sömürünün her türüne açık olma durumları sürececek ve çoğalacak.

Her bir vaka tek tek gösteriyor ki Türkiye, çocukların haklarını koruyamıyor, çocuklara yönelik yükümlülüklerini yerine getiremiyor. Oysa taraf olduğu Çocuk Haklarına dair Sözleşme'ye göre Devlet çocuk haklarını korumakla yükümlü. Devlet bu sözleşmeyi iç hukukuna da alarak bu yükümlülüğü yerine getireceğini taahhüt etti. Buna göre de ASPB'yi (Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı) koordinatör olarak tanımlıyor. Hâlbuki ilgili vakaların üzerine ASPB'nin çoğunlukla sessiz kalması veya daha da kötüsü vahim açıklamalar yapması dışında bir harekete geçmediğini görüyoruz. Oysa ASPB'nin kuruluş ve görevlerinin belirtildiği KHK'nin 2. Maddesinde "Çocukların her türlü ihmal ve istismardan korunması" ve diğer görevleri yanında "kamu kurum ve kuruluşları, gönüllü kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yürütülen sosyal hizmet ve yardım faaliyetlerinin, belirlenen ilke, usûl ve standartlar çerçevesinde denetimini yapmak" görevi bulunur. Bu doğrultuda ASPB'nin Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı vb. bakanlıklarla ne tür çalışmalar yapılandığı veya yapılandırmadığını sürekli sorgulamak önem kazanmaktadır. Ki çocukların istismar yaşantıları olduğunun fark edilebileceği ortamlardan okul ortamları ile ayrı bir ağırlıklı çalışma yapılması gerektiği de açıktır. Bu noktada önleyici çalışmalar arasında şu anda MEB'de tartışılmaya başlanan "okul sosyal hizmeti" kavramını da gündemde tutmak

önemlidir. Okul sosyal hizmeti barınma olanağı sunsun- sunmasın ilgili eğitim ortamlarında çocukların desteklenmesine, sorunlara doğru zamanda ve doğru yöntemlerle müdahale edilmesine ve de en önemlisi önleyici çalışmalar yapılabilmesine olanak sağlayacak bir alandır.

Çocukların seslerini duyurabilecekleri, destek alabilecekleri hak arama mekanizmaların oluşturulması gerekiyor. Bu noktada unutulmamalıdır ki çocuk istismarının fark edilmemesi mümkün değil. Çoğu vakada da en ürkütücü olan kimsenin harekete geçmiyor olmasıdır.

Herkesin çocuk istismarı konusunda uyanık olması ve istismarın sürmesine neden olabilecek sessizliği ve duyarsızlığı kırıp harekete geçmesi ve bildirim yükümlülüğünü yerine getirmesi gerekiyor.

"Karaman olayının açığa çıkmasında bir psikoloğun bildirim yükümlülüğünü (suçu ihbar yükümlülüğü) yerine getirmesi ile olayın açığa çıkmaya başladığı ve savcının soruşturma sürecini başlattığını görüyoruz. Her iki aktörün de eylemi takdire şayan hale geliyor. Aslında her ikisi de "sadece" görevini yapmış olsalar da, günümüzde bu ne yazık ki nadir olduğu için şaşırtıcı oluyor. Bu durum da bize sisteminin her şeye rağmen iyi işleyebileceğine dair bir umut veriyor."

Tüm kapalı yapı ve kurumlar şiddet üretir. Bu sosyal psikoloji alanında kanıtlanmış bir bilgidir. Okul, bakım vb. kurumlar kapalı bir yapıya bürünme refleksi içindedir. Böylesi yapılarda oluşan iktidar ve güç ilişkileri hiyerarşik ilişkilere ve doğal olarak şiddete

dönüşür. Bunun önlenmesi için yapıların şeffaflığının ve hesap verebilirliğinin sağlanarak topluma açılması şarttır. Bunun için öncelikli adım bağımsız izleme mekanizmaları geliştirilmesidir. Öte yandan "aile"nin de doğası gereği kapalı bir yapıya dönüşme potansiyeli olduğunu dikkate almak ve bu yönde hem aileyi hem de çocuğu desteklemek önemlidir.

Çocuğun istismarı gibi tüm hak ihlallerinde sorumluluk zinciri kritik bir kavramdır. Adaletin sağlanmasında sorumluluk zincirine bakmamız ve birbiriyle ilişkili kişi, kurumları görmemiz gerekiyor. Bunun için de cinsel şiddeti gösteren kişinin eylemini mümkün hale getiren durumları, kurumları, yasaları ve sistemi sorgulamak gerekmektedir.

Unutulmamalıdır ki çocuklarla bir arada olanların rahat davranma, önlemleri keyfi olarak alma veya kafalarına göre kurallar koyma veya koymama lüksü yoktur! Her bir vakanın takipçisi olmak önemli ve güçlü dayanışma zeminlerine ihtiyaç olduğu da açıktır.

Çocuk istismarı ile mücadelede devletin, sadece sorunlar çözülemez hale geldiğinde harekete geçen ve onarılması zor ve kimi zaman da imkânsız durumlara yönelik harekete geçme reaksiyonundan

vazgeçmesi, çocuğun insan haklarına dayalı önleyici bir strateji geliştirmesi konusunda ısrarcı olunmalıdır. Bu noktada alanla ilgili sendikaların, meslek odalarının, sivil toplum örgütlerinin ve en önemlisi çocukların sürece dâhil olmaları gerektiği de açıktır. Kısaca çocukları koruyan ve kollayan bir çocuk koruma sistemine ve bu sistemin bağlı olduğu bütüncül ve hak temelli bir çocuk politikasına olan ihtiyaç büyümektedir.

Dolayısıyla bir dizi soruyu gündemde tutmak gereklidir: Cinsel şiddetten doğrudan ve dolaylı etkilenen çocuklar ne düşünüyor, ne istiyor? Çocuklara yönelik psiko sosyal destek çalışmaları yapılıyor mu? Onarım süreci nasıl işletilecek? Böylesi bir olayın bir daha tekrarlanmaması için mikro, mezo ve makro düzeyde neler yapılacak? Yasal, örgütsel ve personel gibi boyutlarda değişiklikler yapılacak mı? Öyle ki eğer bu ve benzer soruların cevaplarını aramazsak ve çocuklara karşı şiddetin kök nedenlerine (çocuğunesneleştirilen ve üzerindeta hakküm kurulabilecek bir nesne olarak gören çarpık çocuk algısı, cinselliği marjinalleştiren ve tabu haline getiren muhafazakârlık, erkek egemen toplum yapısı, yoksulluk, yoksunluk vb..) yönelik çalışmazsak, çocuklara yönelik cinsel istismar vakalarıyla tekrar tekrar karşılaşacağımız açıktır.

#GündemimizÇocuk olsun dileğiyle...

DİPNOTLAR

- 1 Bu yazı, "Türkiye'de Çocuğun İstismarı ve İstismar Vakalarının Öğrettikleri" başlığıyla SESLİ Kadınlar Sayı 7 Haziran 2016'da yayımlanan yazıdan yararlanılarak geliştirilmiştir. <http://2015.ses.org.tr/wp-content/uploads/2016/06/11-erhan.pdf>
- 2 İstismar, sözlük anlamıyla iyi niyeti kötüye kullanma ve sömürme anlamına gelen bir sözcüktür. (Türk Dil Kurumu)
- 3 UNVAC (Birleşmiş Milletler Çocuklara Yönelik Şiddet Araştırması, 2006) (<http://www.unviolencestudy.org/>)
- 4 Türkiye ÇHS'yi, 1990'da onayladı, 1994'te imzaladı, 1995'te Resmi Gazete'de yayımladı.
- 5 <http://www.birgun.net/haber-detay/van-da-38-gunluk-bebege-cinsel-saldiri-145076.html>
- 6 <http://www.diken.com.tr/cinsel-istismar-magduru-9-yasindaki-cocuk-kalp-krizinden-yasamini-yitirdi/>
- 7 <http://www.birgun.net/haber-detay/karaman-da-45-erkek-ogrenciye-tecavuz-106150.html>

OHAL VE KADINLAR

7. AYINA GİREN OHAL BİLANÇOSU

17 Tv, 24 Radyo, 62 Gazete, 19 Dergi, 5 Haber ajansı, 29 Yayınevinin bulunduğu 177 basın kuruluşu kapatıldı.

HDP Eş Başkanları dahil 12 Milletvekili halen tutuklu.

30 bin 154 öğretmen ihraç edildi.

4 bin 504 akademisyen ihraç edildi.

57 belediyeye kayyum atandı.

147 gazeteci cezaevinde.

OHAL'de kadın cinayetleri ve çocuk istismarı arttı.

21 Temmuz'dan beri 14 KHK çıkarıldı

Kadın cinayetlerinin, tecavüz, taciz, aile içi şiddet ve cinsel istismar vakalarının OHAL'le birlikte en az yüzde 50 arttı.

Türkiye'de 15 Temmuz'un ardından son 5 ayda 148 kadının katledildi.

2016 yılında 328 kadın katledildi, kadın cinayetlerinin %50'si ise OHAL döneminde gerçekleşti.

OHAL süreciyle beraber kadına yönelik suçları işleyen sanıklara yönelik 'iyi hal' indirimlerde artış görüldü.

Kapatılan Kadın Dernekleri; Van Kadın Derneği, Panayır Kadın Dayanışma Derneği, Ceren Kadın Derneği, Muş Kadın Çatısı Derneği, Muş Kadın Derneği, Adıyaman Kadın Yaşam Derneği, Hopa Kadın Girişimcileri Derneği, Özgür Kadın Kongresi (Kongreye Jinen Azad), Selis Kadın Derneği, Gökkuşu Kadın Derneği, Nusaybin Sakine Cansız Kadın Akademisi.

3 Eğitim Sen üyesi kadın arkadaşımız halen tutuklu.

AKP Hükümeti'nin şiddeti körükleyen açıklamaları "hadım yasağı" "idam" gibi intikama dayalı uygulamaları getirmeye çalışılması kadın cinayetlerindeki vahşetin önünü açtı.

OHAL dönemi ile beraber çocuk düşmanı politikalarını sürdüren AKP Hükümeti çocuk istismarının katlanarak artmasına sebep oldu. "babalar mağdur" diyerek bir gecede geçirmeye çalıştığı önergelerle çocuk istismarının, çocuk yaşta evliliklerin önünü açmak üzere harekete geçti.

Başbakan "mırıldanabilir" açıklamasında bulunarak şiddeti resmen onayladı.

2016 yılında yıl öldürülen kadınların %20'si genç kadınlar, yine OHAL dönemiyle beraber 15 yaşından küçük kız çocuklarının da erkekler tarafından öldürülmesine şahit olduk.

2017 Ocak ayında 37 kadın katledildi. 34 çocuk cinsel istismara uğradı. 14 kadına cinsel şiddet uygulandı.

Örgütlü Kadın Mücadelesi İtaat Etmez!

GÜLİSTAN ATASOY

KESK Kadın Sekreteri

Faşizm, kurumsallaşabilmek için emek alanı başta olmak üzere kadına yönelik saldırıları vazgeçilmez olarak görür. Böylelikle yaratmak istediği korkuyu daha geniş toplumsal kesimlere yaymayı amaçlar. Nitekim AKP ve Saray 7 Haziran sonrası gittikçe otoriterleşen anlayışla sürdürdüğü baskıları 15 Temmuz sonrasında taçlandırarak muhalefet üzerinde yürüttüğü saldırılarını genelde emekçiler özelde ise kadınlar üzerinde yoğunlaştırarak devam ettiriyor.

Siyasal iktidar OHAL ilanı ile beraber her türlü hukuksuz ve ayrımcı politikasını KHK'lar yoluyla yasallaştırıyor, "itaat et rahat et" söyleminin yarattığı algıyla korkuya dayalı süresiz bir suskunluğu örgütlemeyi hedefliyor. Darbe girişimini yeni rejimin inşasında kurguladığı pek çok uygulamanın bahanesi haline getirerek; kadınların sosyal, siyasal ve ekonomik hakları için yıllardır verdiği örgütlü mücadeleyi zayıflatmak ve yok etmek için de bir fırsat olarak kullanıyor.

KHK'lar tek adamlığa dayalı yeni rejimin inşasında en önemli araçlardan biri haline getirilmiş durumda. Kamusal yaşam sil baştan dizayn edilirken kadınlara, özellikle de örgütlü kadınlara dönük tahammülsüzlük

yeniden vuku buldu. Yeniden diyorum çünkü yıllardır ürettiği söylem ve politikalarıyla beslediği nice cinsiyetçi uygulamayı hayata geçiren AKP, 15 Temmuz askeri darbe girişimini kadın mücadelesini zayıflatmak için de bir fırsat olarak değerlendirmek istiyor. Öyle ki rutin aralıklarla çıkarılan hemen her KHK'de kadın kazanımları ve örgütlü kadın mücadelesi hedef olarak seçiliyor. Kadına karşı şiddetle mücadele eden kadın derneklerinin kapatılması, belediyelere atanan kayyımların (öncelikli olarak) kadın birimlerini kapatması, sendikal kimliğiyle tanınan kadınların ihraç edilmesinin ortak amacı bugüne kadar büyük bir emeğin ve nice bedelin ürünü olan kazanımların yok edilmesi, eşitlik

ve özgürlük için örgütlenerek mücadele eden kadınların cezalandırılmak istenmesi olduğunu biz kadınlar çok iyi biliyoruz.

Tek adam rejimine giden yolda yeni kamu, yeni çalışma rejimi ve yeni çalışan profiline uymayan, muhalif kamu emekçisi kadınların ihraç edilmesini sıradan bir genelleme içerisinde değerlendiremeyiz. Saldırıları sistemli, bilinçli ve tarihsel olarak cinsiyetçi temele oturan özel bir yönelimin göstergesidir. KESK Kadın Sekreteri olarak şahsımın ihraç edilmiş olması, yine pek çok ilde şube yürütmelerinde ve iş yerlerinde aktif olarak sendikal çalışma yürüten kadın arkadaşımızın ihraç edilmesi bir yandan kamudan kadınların tasfiyesinin bir parçası diğer yandan da kamuda örgütlü kadın mücadelesinin zayıflatılmasına yönelik geliştirilen saldırıların önemli simgesi olarak görülmelidir. Hatırlayacak olursak, 2016 TİS görüşmelerinde kadın taleplerini KESK'li kadınlar adına dile getirmek istememiz o dönemde hükümetin ve yandaş yetkili

konfederasyonun görüşmeyi bitirme gerekçesine dönüştürülmek istenmişti. Tek başına yakın tarihli olan bu deneyimin kendisi bile çalışma yaşamında kendi adına söz üreten, talep oluşturan ve mücadele eden kadına tahammülsüzlüğün ne denli büyük olduğunu görüyoruz.

Gerçekleşmesi durumunda biz kadınlara iş yerinde, evde, sokakta, akademide, yerel yönetimlerde, parlamentoda, yani kısaca siyasal, sosyal ve toplumsal yaşamın hiç bir noktasında bize yaşam şansı tanımayacak olan başkanlık rejimine karşı, en çok korktukları bu yüzden de en çok saldırı altında tutmaya çalıştıkları "örgütlülüğümüzle" karşı durmak zorundayız. Sistemli saldırılara karşı birleşik bir mücadele yürüterek, kadın olmanın birleştirici ortaklığında buluşarak tekrar başarabiliriz. Yaşamı var edenler olarak tekçiliğin karanlığına karşı umudun aydınlığını yaratmak en çok biz kadınlara yakışıyor. Sevgiyle...

DAYANIŞMANIN İNCELİĞİ ve BİRLEŞTİRİCİLİĞİ

EBRU DİNÇEL METİN

İzmir 2 No'lu Şube Üyesi

29 Ekim Cumartesi akşamı 675 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile ihraç edildiğimi öğrendim. Öğretmenlik mesleğimde 18. yılımı birkaç gün önce geride bırakmıştım. Kamusal/ politik alanda bu olup bitenlerin, kadın hareketinin 'Özel olan politiktir' ilkesinden yola çıkarak kadınlar için ne anlama geldiğini düşünmeye başladım. ***Ekonomik özgürlüğüm elimden alınmıştı.*** Öğrenciliğim dâhil 22 yıldır bilfiil çalışan bir kadın olarak, hayatımdaki hiçbir erkeğe ekonomik bağımlılığım olmamasının avantajlarını bir gecede kaybettim. Biliyorum ki, ekonomik özgürlük, biz kadınların yaşadığı eşitsizliklere ve onun sonucu uğradığımız şiddete karşı verdiğimiz mücadele için tek başına yeterli değil. Ancak çok önemli bir güç. İlk evliliğimden kendimi kurtarmaya çalışırken, en önemli dayanağım, 'kendime de çocuğuma da bakabilirdim. Çocukları ile birlikte yaşayanlarımız için durum daha zor. Kendisi ve çocuklarının yaşamını idame ettirebilmesi için gerekli olan gelirden yoksun kaldılar. Ya da eşlerden her ikisini de ihraç edildiği durumlar var. Mağduriyet diz boyu.

Ayrıca ***çalışma ve örgütlenme hakkım*** da elimden alındı. AKP, sadece erkeklere ait olduğuna inandığı kamusal alandan

kadınların tasfiyesi için çok önemli bir hamle yaptığının ve 'Evinin kadını, çocukların anası' olmaya KHK ile mecbur etmek istediğinin farkında olduğum gibi, tüm bunların panzehirinin dayanışma ve direniş olduğunun da bilincindeydim ki, kadınlar bu inancımı ete kemiğe büründürdüler.

Eğitim Sen İzmir 2 No'lu Şube Kadın Meclisi'ndeki arkadaşlarımız, önce kendilerine sonra bize (aynı zamanda ihraç edildiğimiz ***İLK NUR ALÇELİK AKIKOL ve SERPİL ÖZGÜR*** şunu sordular: 'Sizin için ne yapabiliriz?' Birlikte oturup kafa yorduk. İlk adım olarak geçeden anahtarlıklar yapmaya karar verdik. Herkesin katkısıyla 'sermaye' oluşturduk. Halk Eğitim Merkezleri'nde çalışan arkadaşların yönlendirmesi ile üretimimize başladık. Sendikada buluşup bir yandan çay içip sohbet edip bir yandan beceriksizliklerimizle dalga geçtik. Sadece eylemlerde gördüğümüz bazı arkadaşlarla birbirimizi yakından tanıma fırsatımız oldu. Anahtarlıkları kadın-erkek tüm üyelerimiz, satmak için çaba harcadılar. Buradan elde edilen gelirin bir kısmı bize verildi. Bir kısmı da yeni iş için ayrıldı. İhraç edilen üç kadın, belediyenin üretici kadın kooperatifine üye olduk. Belediyenin belirlediği zamanlarda kadın emeği standı açacaktık. Hummalı

bir çalışmaya giriştik. Sayımız artıyor, her kadın elinden ne geliyorsa katkı sunuyordu. Harika çantalar, kolyeler, atkılar, bereler vs. üretenler olduğu gibi benim gibi yetenek fukarası olanlar da çay getirip götürmek, alışveriş yapmak gibi işleri üstlenmek suretiyle kolektif bir çalışma ortamını kurduk. Anneler, halalar ve teyzeler de katıldı bize. Sandıklar açıldı. El emeği göz nuru şeyler dayanışma için çıkarıldı. Ayrıca üretim sürecine bire bir katılamayan arkadaşlarımızın bazıları takılar, patikler, örtüler vs. getirdiler. Sinop'tan, Dikili'den kadınlar desteklerini esirgemeyerek bizlere güç verdiler.

İlk standımızda çok acemi idik. El yordamı ile öğrenmeye başladık her şeyi... Bu arada kendi aramızda bu işleri daha sistematik bir hale nasıl getirebileceğimizin tartışmalarını yürüttük.

İkinci standımızın duyurusunu yaptık. Polis rahatsız olmuş ki, Şube Başkanını arayıp sorular sormuş. Standın ilk günün de oldukça kalabalık bir basın açıklaması yaptık. Sivil polisler saatlerce etrafımızdan ayrılmadılar. O zaman bir kez daha anladık ki doğru yoldayız. Bizim devlete vermek istediğimiz mesaj şu idi; işimizi, ekmeğimizi elimizden alarak bizi yıldırıamazsınız. Dayanışma inceliğimizdir. Alternatif üretim yollarını bularak ihraç edilen arkadaşlarımızı hem ekonomik hem moral bakımdan yalnız bırakmayız.

Bu mesajı alan devlet, rahatsızlığını bize yansıtmaya çalıştıysa da beceremedi. Sonraki standlarımızda da soğuk havanın zorluklarını dayanışmanın sıcaklığı ile atlattık. Hiç yalnız kalmadık. Sendikalılar, kadın örgütleri, partilerin kadın koordinasyonları ziyaretimize geldiler. Çayımızı içtiler. Simitler, kekler, börekler getirdiler. Sıcak sohbetlere katık ettik.

Özcesi kolay değil yaşadıklarımız ancak dayanışma ile direnme gücü buluyoruz kendimizde. Dayanışmanın verdiği mutluluğun gözyaşları bunlar...

HER ÇOCUK EŞİT DOĞAR

SEMA ASLANHAN

Antep Şube Üyesi

Türkiye’de kayıtlı 2,7 milyon Suriyeli mültecinin yarıya yakını çocuklar oluşturuyor. Milli Eğitim Bakanlığı verilerine göre okul çağında olan (5-18 yaş) yaklaşık bir milyondan fazla Suriyeli eğitim yılında okula kayıtlı olan Suriyeli çocuk sayısı ancak 300 bin civarında. Geriye kalan yüz binlerce çocuk ise yaşadıkları sorunlardan kaynaklı eğitim hakkında faydalanamıyor.

Türkiye’de Mültecilerin Yaşadığı Koşullara Göz Atalım

Kamplarda kalan ve kamp dışında yaşayan Suriyeli mülteciler için koşullar ayrı ayrı değerlendirilmelidir. Kamplarda yaşayanların faydalandığı öncelikli hak, ‘geçici koruma’ ilanı sebebiyle ‘sınır dışı edilmeme hakkı’dır. Buna bağlı olarak tüm temel ihtiyaçlarına ulaşma imkânları mevcut. Bu imkânların başında barınma, gıda ve suya ulaşım, sağlık hizmetleri, eğitim olanakları ve başkaca bazı sosyal yardımlar geliyor. Kamp dışındakiler ise hele ki ‘kayıtlı değiller’ ise tam anlamıyla görmezden geliniyorlar ve hiçbir hakları yok. Kamp dışında yaşayan, fakat valiliklere kayıt yaptıranlar ise sadece sağlık hizmetine ücretsiz erişme hakkına sahip. Onun dışında

kamp dışında yaşamak ziyadesiyle zor. Yaşadıkları sorunların başında barınma sorunu geliyor. Dil bilmeme sebebiyle çalışmaları ve eğitime ulaşimleri çok sınırlı kalıyor. Yiyecek çoğu zaman insani yardım örgütleri tarafından temin ediliyor. Ancak bunlar da düzenli ve sistematik değil maalesef.

Kampta kalmayı tercih etmeyen mülteciler de var elbette. Kampların kapasitesinin dolması nedeniyle dışarıda beklemek zorunda olmaları ve akrabalık ilişkileri nedeniyle kamplar yerine akrabalarının gösterdikleri yerlerde yaşamayı tercih etmeleri, kamp için de yaşanan olumsuzluklara, baskılara dayanamayanlar kampları terk ediyor. Barınma, beslenme, giyinme ve eğitim gibi her çocuğun temel hakkı olan ihtiyaçlarının sağlanmaması nedeniyle ucuz iş gücü olarak çoğu çocuk, sömürünün çarklarıyla erken tanışıyor. Aile ekonomisine katkı sağlamak için daha 8 yaşında okuma çağında olan çocuklar sokaklarda çalışmak zorunda bırakılıyor. İstismara uğruyor ya da iş cinayetlerinde kaydı bile tutulmayan kurbanlar oluyor.

Eğitim alamamak Türkiye’deki mülteci çocukların temel bir sorunu. Kamplardaki

eğitim kurumlarının yetersiz olması, anadilde eğitimin olmayışı, yoksulluk gibi birçok sebep Suriyeli çocukların eğitime katılmasını engelliyor. Savaş sonrası ülkemize alınan mültecilerin yarım kalmış eğitimlerine devam edeceği okullar yok. AKP hükümeti kamp dışında yaşayan mültecileri görmezden gelerek, aynı zamanda da kamp içindeki okullaşma oranını şişirerek mülteci çocukların eğitim hakkının verildiği konusunda göz boyamaktadır. Kamp dışında bulunan çocuklar kamp içinde bulunanlarla aynı haklara sahip olmasına rağmen hala hem iki durum arasında büyük bir fark vardır hem de her iki durumda da mülteci çocuklara nitelikli, anadilinde, ulaşılabilir eğitim olanağı sağlanmamaktadır. Kamplarda yaşayan ve kamp dışındaki binlerce çocuk hala eğitimsiz, evsiz, aç, ucuza çalıştırılıp ya da dilendirilirken hükümetin mülteci politikasının başarısından söz etmek pek de mümkün görünmüyor. Bu konuda yapılan bazı araştırmalar ve raporlar durumun vahametini gözler önüne seriyor.

ECPAT International, Türkiye'deki ticari amaçlı çocuk istismarına ilişkin 2016 Mart ayında açıkladığı raporda sığınmacı konumundaki Suriyeli çocuklardan en az yüzde 4,5'inin evlendirildiğinin ortaya çıktığını ve mağduriyetlerin önlenemediğini açıklamıştı.

ECPAT (End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of Children for Sexual Purposes) International, çocuklara yönelik taciz, tecavüz, pornografi ve insan kaçakçılığı trafiğine karşı küresel bir sivil toplum örgütü olarak 25 yıldır mücadele ediyor. ECPAT'ın Türkçe açılımı, "Çocuk Fuhşuna, Çocuk Pornosuna, Çocukların Cinsel Amaçlı Ticaretine Son" anlamına geliyor. Bilkent Üniversitesi kampüsündeki Uluslararası Çocuk Merkezi ise, Birleşmiş Milletler (BM) bünyesindeki UNICEF ve Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ile işbirliğiyle faaliyetler yürütüyor.

Raporda, Suriyeli sığınmacı çocuklar ile ilgili fuhşa zorlama, kuma olarak evlendirilmesi gibi cinsel sömürü amaçlı çocuk ticaretine dikkat çekiliyor. BM Mülteciler Yüksek Komiserliği'nin verilerine göre Türkiye'deki Suriyeli mülteci çocukların yaklaşık %4,5'i erken yaşta evlendiriliyor. "Kamplarda cinsel taciz ve istismar riskinden korkan aileler, çocuklarını para karşılığında evlendirmeyi daha güvenli bir yol olarak gördüğü" tespit edilen raporda Suriyeli çocuklara ilişkin bölümde; çocuk ticareti trafiği kapsamında yaş gruplarına göre adlandırmalara da yer veriliyor. Suriyeli kız çocukları ve kadınlar için 12-16 yaş aralığında "fıstıklar", 17-20 yaş aralığında "kirazlar", 20-22 yaş aralığında "elmalar" ve 22 yaş üstü için ise "kavun" ifadesi kullanıldığı yazıldı.

Mülteci çocukların yaşadığı cinsel istismarın hükümet tarafından yok sayılması ve AKP'nin cinsiyetçi politikaları ile birlikte

cinsel istismar vakaları her geçen gün artmaktadır. Antep'in İslahiye ilçesinde, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na (AFAD) bağlı çadır kentte kalan ve yaşları 4 ila 8 arasında değişen Suriyeli 5 çocuk, 87 yaşındaki Ahmed H. tarafından yol kenarında herkesin gözü önünde defalarca cinsel istismara uğradı. AFAD'ın Nizip mülteci kampında ortaya çıkan 30 çocuğa cinsel istismar olayının ardından İslahiye 2 No'lu çadır kentte de istismar vakası yaşandı. Çadır kentte kalan 87 yaşındaki Suriyeli Ahmed H. ikisi torunu, ikisi yeğeni ve biri de çadır kentte kalan çocuklardan toplam 5 çocuğa cinsel istismarda bulundu.

Toplumsal kutuplaşmanın artması, ırkçılığın tırmandırılması ile mülteci karşıtlığının büyümesi, ekonomik krizin çocuk işçiliği ile atlatılmaya çalışılması gibi nedenler Türkiye'deki mülteciler, özellikle de çocuklar, için yaşamı daha zor hale getiriyor. Unutmamak gerekir ki, mülteci olmayı onlar seçmedi. Suriye'deki ateşe odun taşıyanlar mülteciler üzerinden kendi ülkelerinde ırkçılığı ve milliyetçiliği harlamaya çalışıyor. Bizler her çocuğun çocuk olmaktan kaynaklı hakları olduğuna inan eğitimciler olarak mülteci çocukların da haklarını görmezden gelmemeliyiz. Her çocuk eşit doğar ve eşit haklara sahiptir.

ALADAĞ'DAN SERİN... Bir Katliam

ŞÜKRAN YEŞİL KABLAN

Adana Şube Kadın Sekreteri

*Bohçamızda derdest edilmiş umutlar,
küçük, yamuk yumuk avuçlarımızda hayaller
ve belki de,
bir gün bitecek yoksulluğumuz asılıydı yüreklerimizde...
Tutuşurken saçlarımız, kirpiklerimiz, çakılı kalmıştı bakışlarımız kilitli kapılarda...
ve;
çıgıllıklarımız karışırken birbirimize,
Gözyaşlarımızın söndüremediği,
Minik bedenlerimiz için
ALADAĞLAR KADAR Serin'di o gece...
Bir kız çocuğunun hayatında hep kilitler vardır. Her kapı kilitlidir,
Ev kapısı kilitlidir, bahçeye çıkmasın diye,
Bahçe kapısı kilitlidir, sokağa çıkmasın diye,
Okul kapısı kilitlidir, abisi/erkek kardeşi okusun diye,
Orman kapısı kilitlidir, hain kurt önce babaanneyi sonra da kırmızı başlıklı kızı yemesin diye,
Sarayların, şatoların kapısı kilitlidir, beyaz atlı prens açsın ve onu kurtarsın diye,
Kalenin, kulenin kapısı kilitlidir, kötü kalpli cadı büyü yapar diye,
Sandıklar, kutular kilitlidir, kötülükler Pandora ya mal olsun diye...*

Bir kız çocuğuna yaşadığı her türlü şiddete, tacize, tecavüze karşı susması gerektiği, bu kilitli kapılar ardında öğretilir. Çocukluktan itibaren önce ailede, sonra da okulda veya cemaat-devlet yurtlarında, bu kilitli kapılarla "itaat eden kadınlar" var edilmek istenir.

Okulu, yurdu, yolu olmayan, ilçeye kilometrelerce uzaklıkta, kapısı eğitime kilitli olan köylerden gelen 10-14 yaşları arasındaki kız çocukları için denetimsiz, hukuka uygun olmayan, köhne cemaat yurdunun kapıları da böyle kilitlenmişti. Yurdun temizliğini yapmaya zorlanan, etüt çalışmalarına izin verilmeyen, "kız çocuklarının okuması günah" baskısıyla sadece dini eğitime izin verilen, zaman zaman şiddete uğrayan kız çocukları kilitli kapılar ardında eğitimden kopararak muhafazakâr yaşam tarzı dayatılmıştı.

Çukurova'nın sarı sığacı iyi bilinir, sıcaklar nemle birleşince nefes alamaz ova insanı... Oysa ALADAĞLAR mağrur, heybetli, başı hep dumanlı... Yayladır vesselam, yaz-kış serin olur. Öyle ki; vurdumduymaz, aşırı kaygısız, sorunlar karşısında umursamaz ve rahat olma durumunu: "Şuna bak hele, ALADAĞ'DAN SERİN" deyişi ile anlatır Çukurovalı...

- * 29 Kasım gecesi Adana'nın Aladağ ilçesinde, kamuoyunda Süleymancılar olarak bilinen tarikata ait "Tahsil Çağındaki Talebeleri Yardım Derneği Orta Öğretim Kız Öğrenci Yurdu" adlı yurtda çıkan yangında 11 çocuk 1 yetişkin yaşamını yitirmişti.
- * İlkokul sonrası okul bulunmayan ve Aladağ ilçesine en az 2 saat uzaklıkta

olan çevre köylerden okumaya gelen kız öğrenciler, ilçedeki tek devlet yurdu yıkıldıktan sonra tarikat (Süleymancılar) yurduna mecbur bırakılmışlardır. Hatta bazı aileler söz konusu yurdu devlet yurdu zannetmekteydi.

- * Devlet yurdu yıkıldığında çocuklarının nerede kalacağını soran ailelere, bu yurdu adres olarak gösteren Aladağ İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü bu katliamda ALADAĞ'DAN SERİN davranmıştır.
- * Hafta sonu servisi ve yeni bir yurt gibi taleplerle defalarca yetkililerce görüşen ailelerin bu taleplerine cevap vermeyen söz konusu yetkililer bu katliamda ALADAĞ'DAN SERİN davranmıştır.
- * Milli Eğitim Bakanlığı Özel Öğrenci Yurtları Yönetmeliğine göre, yalnızca ortaöğretim ve yükseköğretim öğrencileri için özel yurt açılabilir. Buna göre ortaöğretim 9,10,11 ve 12. sınıfları kapsamaktadır. Mevzuat ilköğretim 6,7 ve 8. sınıf öğrencilerinin geçici olarak gerekli ve ancak gerekli şartlar uygunsa ortaöğretim yurtlarında kalabileceklerini düzenlemektedir.
- * Oysa yangında hayatını kaybeden öğrencilerden biri henüz 5. Sınıf öğrencisi ve 10 yaşında diğerleri ise 10-13 yaşları arasında. Bu yaştaki çocukların özel yurtlarda kalmaları mevzuata aykırı olmasına rağmen konu ile ilgili denetimleri yapmayan, aksine bu küçük yaştaki çocukları elverişsiz yurt koşullarında kalmaya yönlendiren yetkililer bu katliamda ALADAĞ'DAN SERİN davranmıştır.

***“Söyleyin dağlara, rüzgârlara
Yurdundan sürgün çocuklara
Düşmesin kimse yılgınlığa
Geçit vardır yarınlarına...”***

Murathan Mungan

- * Katliam sonrası, yoları, elektrikleri dahi olmadığını söyleyen çocuklarını yitirmiş köy halkına “romantik” espriler yapan devlet yetkilileri bu katliamda ALADAĞ’DAN SERİN davranmıştır.
- * Mevzuata uygun olmayan yangın merdiveni kapısının kilitli tutulması nedeniyle yurttan kalan çocukların yangından kurtulmaları mümkün olmamıştır. Denetim görevini yerine getirmeyen kamu görevlileri ve olası bir yangında binanın tahliyesi için var olan yangın merdiveninin kapısını kilitli tutan yurt yetkilileri bu katliamda ALADAĞ’DAN SERİN davranmıştır.
- * Kız çocuklarını eğitimden koparmayı amaçlayan, onları iş hayatının, kamusal alanın dışına itmeye, eve hapsedmeye, koca, baba, abi denetiminde aileye mahkûm etmeye çalışan başta 4+4+4 eğitim sistemini topluma dayatan AKP iktidarı bu katliamda ALADAĞ’DAN SERİN davranmıştır.

* Temel insan haklarından biri olan; herkes için eşit, ulaşılabilir ve parasız eğitim hakkını kız çocuklarının elinden alan, çocuk yaşta evlilikleri özendiren ve bu yönlü açıklama fetva veren, cemaat-tarikat yapılanmasına olanak tanıyan zihniyet bu katliamda ALADAĞ’DAN SERİN davranmıştır.

Evet, biz kadınlar bir başka güleceğimiz, cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kalktığı, eşit ve özgür bir geleceği hep birlikte inşa ederken, şiddetin, tacizin ve tecavüzcülerin sorumlularına karşı ALADAĞ’DAN SERİN davranmayacak bu katliamların hesabını soracağız...

GİPURÇAM BERE ŞK'İMİ Arsima'ya

tarixi meymonçara ağani ginç'arare
gipurçam bere şkimi
ma na go3'omimpules iritulu
ginç'ara megişk'vare.

na moxtaseren mtaneri
mjora steri ndğalepe şeni
uşk'urine na bisinapaten
lazuri nenaten na bizğaten
him mskvalina ndğalepe şeni

leba diyukoti
purkina nena şkuni
şuri keuç'opek'oti
gipurçam sk'iri şk'imi
na mişk'un irituli
şk'ani şeni xvala ort'uk'oti
memçara elegişina xare.

Anonim

Xewn bi ser Zarokan de Digirin

Kelkela efsaneyên jibîbûyî ye
kezîkurên çîrokan
bi jana bêmiradiyê
xeyalên xwe dikewînin..

zarokên ku ji ber şerma
zimanekî qedexe mane
mîna ku herin diziya încasan
dikevin bexçeyên xewnan

diçin bi dizîka
xwe bi çivîkên "muhebetê"
û xalxalokên Hecê diguhêzin..

xebînet!

xwen zûka bi ser zarokan de digrin
û bi şiftikên hinaran
berî wan didin ji nava xewê...

loma zarok
her havîn
ji ser banên
xaniyan
yeko yeko dikevîne xwarê...

FATMA SAVCI
(1974)

PERSEPOLIS

Yapım: Fransa

Yönetmen: Vincent Paronnaud , Marjane Satrapi

Senaryo: Marjane Satrapi , Vincent Paronnaud

Yapımcı: Kathleen Kennedy

Tür: Animasyon, Dram

2007

Film Özeti

Genel olarak İran'ın İslam Devrimi hikayesini anlatsa da, aslında bir kadının hayatının her anına; kimliğini, milliyetini, cinselliğini ve özgürlüğünü sorgulayışına şahit olduğumuz, muazzam bir eser!

Çocuklara uygun feminist mesajlı filmler

CESUR / BRAVE

Yapım: ABD

Yönetmen: Mark Andrews, Brenda Chapman

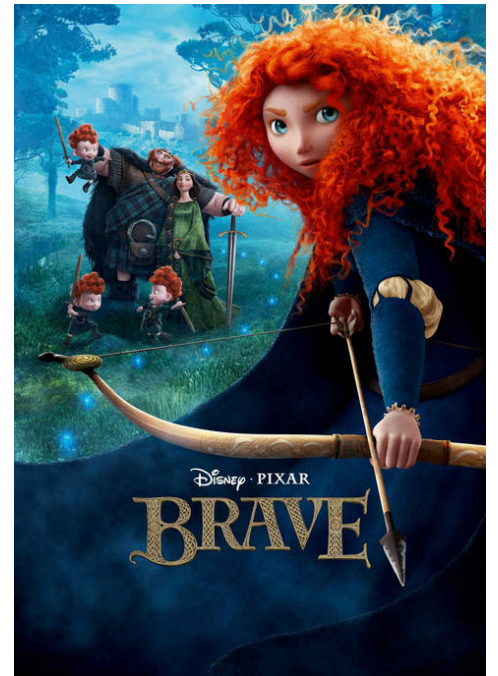
Oyuncular: Kelly Macdonald, Billy Connolly, Emma Thompson

Tür: Animasyon

2012

Film Özeti

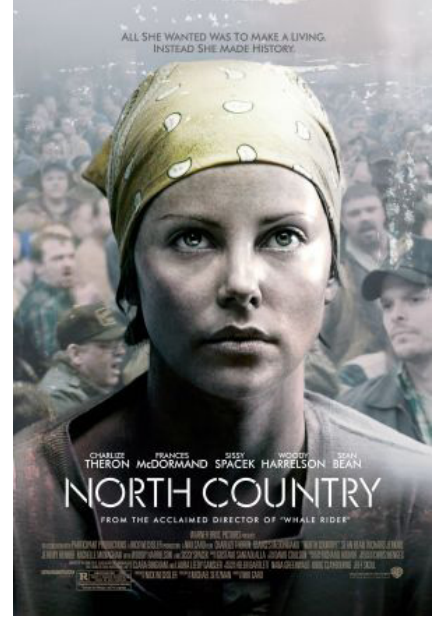
Disney'in tek amacı evlenmek olan prensesleri artık yavaş yavaş tarihe karışıyor. Merida, evlenmek istemiyor! O saçlarını rüzgarda savurarak ata binmek, ok atmak, özgür olmak istiyor! Aferin kız, Merida!

TEK BAŞINA (NORTH COUNTRY)

Yapım: ABD**Yönetmen:** Niki Caro**Oyuncular:** Charlize Theron, Frances McDormand**Sissy Spacek, Sean Bean, Woody Harrelson****Richard Jenkins, Jeremy Renner, Amber Heard****Tür:** Dram/Duygusal**2005****Film Özeti**

Josey, madende çalışmaya başlar ve bir süre sonra kendisine cinsel taciz yapılırken gittikçe hayatı kötüleşir. Avukat arkadaşı Bill White'dan (Woody Harrelson) yardım ister. Bill ve Josey şehrin ilk cinsel taciz davasını açacaklardır. Ancak işler karışmıştır, tehdit edilen diğer maden işçileri Josey'in tarafında değildir ve Josey umudunu yitirmeden davasını sürdürür...

ŞİMDİ NEREYE GİDİYORUZ? (WHERE DO WE GO NOW)

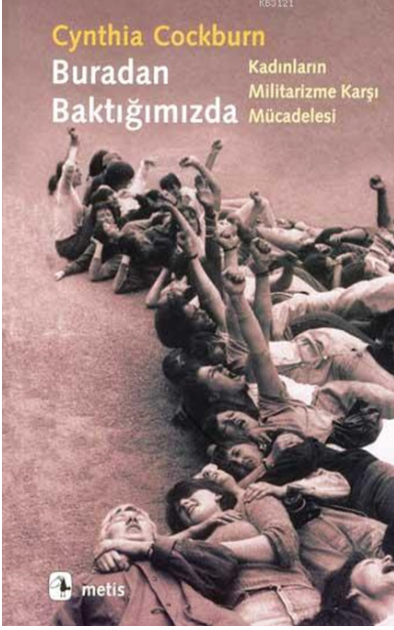
Yapım: Lübnan, Fransa, Mısır, İtalya**Yönetmen:** Nadine Labaki**Oyuncular:** Nadine Labaki, Layla Hakim, Claude Baz**Museviba, Antoinette El-Noufaily****Tür:** Dram**2011****Film Özeti**

Nadine Labaki, Caramel'den 4 yıl sonra çektiği Where Do We Go Now ile bu kez tam da Lübnan'da yaşanan dinî çatışmayı merkezine alarak Caramel'de göstermediği siyasi altyapıyı gözler önüne seriyor. Labaki bu filmde Lübnan'ın küçük bir kasabasında bir arada yaşayan Müslüman ve Hristiyan halkı, aslında kasabanın dışında var olan siyasi ve dinî sorunlardan uzak tutmaya ve sonu gelmeyecek ölümleri el birliğiyle

bitirmeye çalışan kadınları konu alıyor. Yer yer dram yer yerse mizahla beslenen filmin başında izlediğimiz cenaze sahnesinde yer alan şu sözlerle değinmeden geçmeyelim: "Burada anlatacağım hikâye, dinlemek isteyen herkes içindir. Bu hikâye oruç tutanların, dua edenlerin, mayınlarla çevrilmiş yalnız bir köyün kızgın güneş altında kalpleri kırılmış iki grubun, bir haç veya bir hilâl uğruna kanlanmış ellerin, geçmiş dikenli teller ve silahlarla çevrili barışı seçmiş bu yalnız yerin hikâyesidir."

kadın kütüphanesi

Buradan Baktığımızda

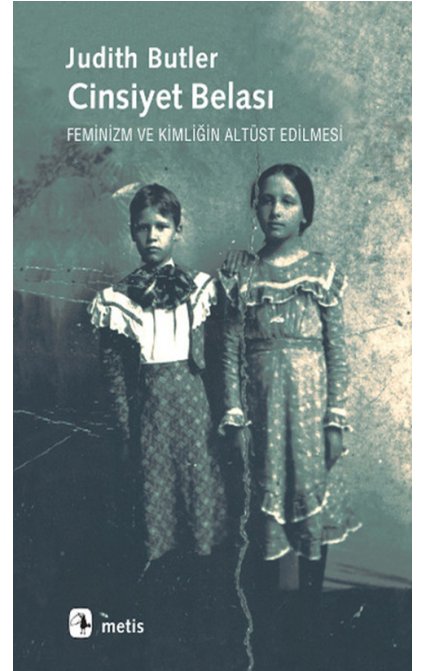
Cynthia COCKBURN Kadınların Militarizme Karşı Mücadelesi
Yazarı: Cynthia COCKBURN /Metis Yayınları

"Buradan baktığımızda" feminizm, savaş ve militarizm nasıl görünür? Kadınları savaşa ve militarizme karşı örgütlenmeye yönelten saikler nelerdir? Ve kadınlar genellikle neden "kadın kadına" örgütlenmeyi seçer? Cockburn'ün iki yıl içinde katettiği 130 bin kilometrelik mesafenin ürünü olan bu özgün çalışma, Sierra Leone, Kolombiya ve Hindistan'dan Türkiye, eski Yugoslavya ve Britanya'ya kadar pek çok yerdeki savaş karşıtı kadın aktivizmini inceliyor. Militarizme, savaşa ve savaşın beraberinde getirdiği ırkçılığa karşı çıkan yerel ve ulusal grupları, uluslararası kadın ağlarını tanıtıyor.

Cinsiyet Belası

Yazarı: Judith Butler
Metis Yayıncılık

1990'da yayımlandığında feminist kuramda ve toplumsal cinsiyet araştırmalarında çığır açan, queer kuramın öncü metinlerinden sayılan Cinsiyet Belası nihayet Türkçede. Judith Butler'ın cinsiyetin ne ölçüde 'doğal' olduğunu sorgulayarak cinsiyetin performatif yapısına dair kışkırtıcı savını ilk kez ortaya koyduğu bu metin, birbiriyle bağlantılı pek çok tartışmayı birden barındırıyor.

kadın kütüphanesi

Kenarın Kitabı

"Ara"da Kalmak, Çeperde Yaşamak

Derleyen: Funda Şenol Cantek

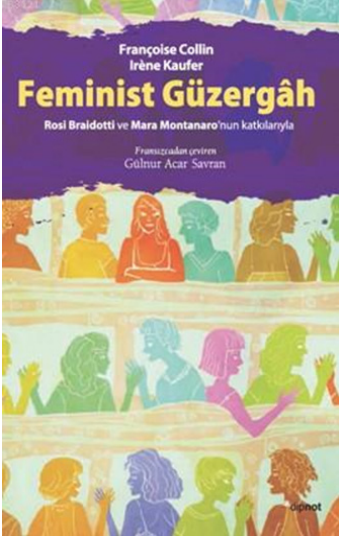
İletişim Yayınları, Ankara 2014.

Her şehirde varlar: Kenarda yaşayanlar... Türlü türlü: Kenara itilenler var, mecburiyetten kenara çekilenler var, bile isteye kenara kayanlar var.

Kenarın Kitabı, şehirlerin kentsel sahnesinin kenarlarına bakıyor. Kentsel dönüşümün gözden ıraklaştırılan sahne arkalarına bakıyor. Seyyar satıcılar... Kenar mahallelerin ve "Allah'ın unuttuğu yerlere" kurulan TOKİ konutlarının kadınları... Çinçin gibi namı mahallelerin suçlulukla damgalanmış çocukları... "Markalaşma" peşindeki kentsel turizmin "ayak altından çekilsin" istedikleri... Ankara'nın yok edilmiş, unutulmuş Ermenilerinin kenarda kalan izleri... Dış mahallelerin de dışındaki çöplükler, molozluklar... ve "kenar mahalle ekolojileri"

Feminist Güzergah

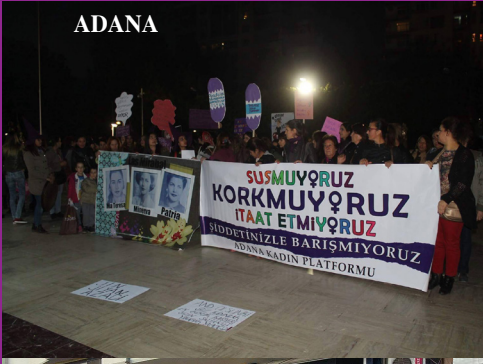
- Françoise Collin, Irène Kauer

Rosi Braidotti ve Mara Montanaro'nun Katkılarıyla

Dipnot Yayınları

Françoise Collin bu kitap için kaleme aldığı bir ön yazıda, burada Irène Kauer ile görüşmeleri boyunca yapmayı üstlendiği işe geri dönerek şöyle yazıyor: Ama düşünmek, sorulara yanıt vermek midir? Yoksa soruların kendilerini hep yeniden formüle etmek, terimlerinin yerini değiştirmek ve onları başka bir şekilde birbirine bağlamak mıdır? Soruyu yanıtlarken, uzun bir yolculuk boyunca formüle ettiğinizi düşündüğünüz, yıllar boyunca sadece kitaplarda ve metinlerde değil çeşitli inisiyatif ve eylemlerde de yazılı olan şey, yeni bir nefesle, başka açılardan, keskin terimlerle nasıl yeniden formüle edilebilir? Uzun bir yazma ve eyleme çabasının ortaya serdiği şey, bir formül halinde ya da birkaç satırda nasıl özetlenebilir? Tüm hayatını, bir şey söyleyebilmek için her şeyi [birden] söylemeyi reddetmekle geçirmişken, 'her şey' üzerine konuşma talebi nasıl karşılanabilir?

O zaman, ilginç olacağı kuşku götürmez bir yol, başlangıçtan bu yana kadınları bir hareket halinde bir araya getirmiş ve çok anlamlılığı sonsal olarak ortaya çıkmış olan bazı kurucu temaların gerçekliğine yeniden birlikte geri dönmektir: Böylece, 'bedenim bana aittir', 'Eşit işe eşit ücret', 'Özel olan politiktir', 'Şayet istersem çocuk yaparım' hermenötik bir çalışmanın konusu haline gelir. Ortak olanın nasıl her zaman 'Bir gibi' olduğunu algılarız."

ADANA

BALIKESİR

BARTIN

ÇORUM

GİRESUN

İSTANBUL

KIRIKKALE

MANİSA

MERSİN

MUĞLA

TEKİRDAĞ

TRABZON

ZONGULDAK

şubelerden